

Dato

21.10.2024

Vår referanse

2024/5

Saksbehandler

Mona Ekelund

SAK 5/2024 I TARIFFNEMNDA

Sakens tema

Fortsatt delvis allmenngjøring av Fellesoverenskomsten for byggfag

Tariffparter

Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Fellesforbundet
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og NHO Byggenæringen

Lovgrunnlag

Lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 5

Tariffnemndas sammensetning:

Dommer Terese Smith Ulseth, leder
Professor Steinar Holden, nøytralt medlem
Professor Giuditta Cordero-Moss, nøytralt medlem
Advokat Eirik Hognestad, NHO
Advokat Karoline Findalen Myhre, NHO, vara i nemndmøte 20. september 2024
Advokat Andreas van den Heuvel, LO

Saksgang

Tariffnemnda mottok begjæring fra LO om fortsatt allmenngjøring av Fellesoverenskomsten for byggfag 4. juni 2024. I begjæringen er det ikke foreslått andre endringer enn justering av lønnsatser.

Tariffnemnda sendte utkast til ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge på høring 24. juni 2024 med høringsfrist 5. august 2024. Det er mottatt høringsinnspill fra:

- LO (uten merknader)
- Justis- og beredskapsdepartementet (uten merknader)
- Arbeidstilsynet
- NHO Byggenæringen
- NHO
- Spekter

Tariffnemnda har innhentet statistikker fra SSB over lønnsnivået i de aktuelle bransjene. Nemnda hadde møte 17. september 2024, hvor SSB presenterte statistikker og Arbeidstilsynet presenterte sine erfaringer fra tilsyn på området før nemnda tok stilling til begjæringen. Nemnda behandlet saken i møte 20. og 24. september 2024.

Dokumentene i saken ligger her:

[Høringer \(nemndene.no\)](https://nemndene.no)

Dokumentene er tilgjengelige på nettsiden frem til nye forskrifter sendes på høring etter neste hovedoppgjør.

Tariffnemndas vurderinger

Tariffnemnda fastsetter på den bakgrunnen en ny forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge.

Etter en helhetlig vurdering av den dokumentasjonen som er lagt frem, mener Tariffnemnda at vilkårene for allmenngjøring er til stede. Fortsatt allmenngjøring er et forholdsmessig tiltak for å bidra til at utenlandske arbeidstakere får lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med det som norske arbeidstakere har, og for å motvirke det lønnspresset som følger av at det er mange utenlandske arbeidstakere i bransjen.

Tariffnemnda har lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. Det er en høy andel utenlandske arbeidstakere, og det er forskjeller mellom lønnsnivåene til de norske og utenlandske arbeidstakerne. Flere utenlandske arbeidstakere enn norske arbeidstakere har lønn på eller rundt det allmenngjorte lønnsnivået. Fafo-notat 2024:08 viser det samme. Nemnda viser videre til at Arbeidstilsynets tilsynsstatistikk viser at det fortsatt er mange brudd på regelverket. Dette viser at forskriften har reell betydning, og at det er sannsynlig at lønningene vil falle dersom allmenngjøringen fjernes. Nemnda har også lagt vekt på at partene i tariffavtalen og Arbeidstilsynet støtter allmenngjøring.

Tariffnemnda gjør ingen endringer i forskriften ut over justering av lønnsatser.

Forskriften trer i kraft 1. november 2024. Forskrift 9. desember 2022 nr. 2155 om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge oppheves samtidig.

Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge skal lyde:

Kap. I. Innledende bestemmelser

§ 1. Grunnlaget for allmenngjøring

Denne forskriften er fastsatt på grunnlag av Fellesoverenskomsten for byggfag (FOB) 2024-2026 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og Byggenæringens Landsforening på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Fellesforbundet på den annen side.

§ 2. Hvem forskriften gjelder for

Forskriften gjelder for faglærte og ufaglærte arbeidstakere som utfører bygningsarbeid på byggeplasser. Med bygningsarbeid menes bygge- og byggeteknisk virksomhet med tilliggende arbeider, herunder riving og kildesortering på byggeplass, som utføres av følgende fag: anleggsgartnerfaget, betongfaget, tømmerfaget, murerfaget, rørleggerfaget, ventilasjons- og blikkenslagerfaget, malerfaget, isolatørfaget, taktekkerfaget, stillasbyggerfaget, industrimalerfaget, glass- og fasadearbeider, kulde- og varmepumpeteknikkfaget og ventilasjonsteknikkfaget. I tillegg omfattes tømmer- og montasjearbeid i trehusindustrien, verkstedarbeidere, reparatører, sjåførere, lagerarbeidere, anleggsmaskinførere, samt øvrige grupper som utfører bygningsarbeid på byggeplasser. Forskriften gjelder ikke for lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

§ 3. Virksomhetens ansvar

Virksomhet som utfører arbeidsoppdrag i samsvar med § 2 har ansvar for at bestemmelsene i denne forskriften gjennomføres. Ansvaret gjelder for arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomheten.

Kap. II. Lønns- og arbeidsvilkår

§ 4. Lønnsbestemmelser

Arbeidstakere som utfører bygningsarbeid, jf. § 2, skal minst ha en lønn per time på:

a.	For fagarbeider:	kr 250,30
	Fagarbeidere er arbeidstakere som har fag- eller svennebrev i vedkommende fag. Utenlandske fagbrev som er godkjent av NOKUT er sidestilt med norsk fagbrev.	
b.	For ufaglærte uten bransjeerfaring:	kr 226,90
	For ufaglærte med minst ett års bransjeerfaring:	kr 235,80
c.	For arbeidstakere under 18 år:	kr 153,83

§ 5. Regulering av lønn i forskriftens virketid

Tariffnemnda kan endre satsene i § 4 som følge av tariffrevisjoner.

§ 6. Utgifter til reise, kost og losji

For arbeidsoppdrag hvor overnatting utenfor hjemmet er nødvendig, skal arbeidsgiver dekke nødvendige reiseutgifter ved arbeidsoppdragets begynnelse og slutt.

Før arbeidsgiver sender arbeidstaker på oppdrag utenfor sitt hjemsted, skal det være avtalt ordninger vedrørende kost og losji. Arbeidsgiver skal som hovedregel sørge for kost og losji, men kan også dekke kostnader gjennom fast diettsats, betaling etter regning, e.l.

§ 7. Arbeidstøy

Arbeidsgiver holder nødvendig arbeidstøy og vernefottøy tilpasset årstiden og arbeidsplassen. Med nødvendig arbeidstøy menes tilpasset ordinært arbeidstøy til kvinner og menn der unisex-modell ikke er tilfredsstillende, varmetøy, regntøy og hansker. Arbeidstøyet er bedriftens eiendom. Utlevering skjer ved ansettelsen. Nytt arbeidstøy utleveres ved innbytte av utslitt.

Kap. III. Fravikelighet m.m.

§ 8. Fravikelighet

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

Kap. IV. Ikrafttreden m.m.

§ 9. Ikrafttreden, opphør og endringer

Forskriften trer i kraft 1. november 2024.

Forskriften gjelder inntil Tariffnemnda treffer nytt vedtak. Forskriften opphører likevel å gjelde dersom partene i tariffavtalen ikke har krevet nytt vedtak innen en måned etter at tariffavtalen er avløst av en ny avtale, jf. allmenngjøringsloven § 7.

Forskrift 9. desember 2022 nr. 2155 om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge oppheves samtidig med ikrafttredelse av denne forskrift.

Tariffnemnda, 21.10.2024

Dommer Terese Smith Ulseth, leder

Professor Steinar Holden, nøytralt medlem

Professor Giuditta Cordero-Moss, nøytralt medlem

Advokat Eirik Hognestad, NHO

Advokat Karoline Findalen Myhre, NHO, vara i nemndmøte 20. september 2024

Advokat Andreas van den Heuvel, LO

Protokollen er elektronisk signert